

Guió didàctic
ESO

Vine a conèixer la Barcelona medieval

Schola
Didàctica Activa, S.L

C. Guadiana, 24 local. 08014 Barcelona
scholactiva@scholactiva.com
www.scholactiva.com

Vine a conèixer la Barcelona medieval

El Barri Gòtic és un museu viu en què la història i l'art ens envolten quan hi passegem. Hi ha milers de coses per veure, d'anècdotes per saber, de racons per descobrir. En el Barri Gòtic de Barcelona hi podem llegir bona part de la història del nostre país de dos mil anys ençà. D'aquesta època ens queden els edificis que hostatjaven les màximes institucions de govern: el Palau Reial Major, el palau de la Generalitat (o de la Diputació del General), i la Casa de la Ciutat. Ens resten també les principals construccions religioses (la Catedral, Santa Maria del Mar,...), etc.

A la Barcelona medieval podrem descobrir per nosaltres mateixos el paper de cadascun dels estaments socials, els trets de la vida quotidiana de la ciutat medieval, els principals edificis que hi havia, les principals característiques dels estils romànic i gòtic. A la Barcelona medieval el passat ens envolta i ens parla, tot el que cal fer és observar-lo atentament i escoltar-lo...

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Saber situar cronològicament l'Edat Mitjana.
- Tenir nocions sobre l'art medieval.
- Conèixer l'existència d'algunes de les institucions de govern de Catalunya.

Objectius

- Situar cronològicament el període.
- Fer servir la imaginació per entendre el significat dels edificis.
- Conèixer l'origen de la ciutat medieval de Barcelona.
- Conèixer la jerarquització social de l'època.
- Distingir els diferents tipus d'edificis de la ciutat medieval.
- Reconèixer les diferents activitats econòmiques.
- Analitzar la importància estratègica de Barcelona.
- Identificar els trets principals del romànic.
- Identificar els trets principals del gòtic.
- Analitzar la importància de la religió (cristiana, jueva...)
- Identificar els elements medievals en la ciutat actual.
- Tenir una actitud respectuosa a l'hora de fer una visita a un indret patrimonial.
- Valorar el patrimoni cultural com a herència i llegat dels grups humans i manifestació de la seva riquesa i diversitat.

Competències bàsiques

Conviure i habitar el món

- Percebre, comprendre l'espai, orientar-se, desplaçar-se mitjançant plànol.
- Analitzar i valorar la convivència entre cultures diferents d'altres temps.

- Analitzar i interpretar la interacció de l'home amb l'entorn.
- Respectar i assumir la diversitat cultural.
- Desenvolupar un pensament crític.
- Participar en una activitat col·lectiva.

Competències comunicatives

- Elaborar un discurs propi.
- Descodificar i utilitzar llenguatges diferents per comprendre la realitat.
- Utilitzar vocabulari adequadament.
- Valorar les manifestacions artístiques per desenvolupar un sentit crític i estètic i la capacitat d'emocionar-se.
- Desenvolupar una actitud activa.

Competències metodològiques

- Buscar, obtenir, i interpretar el patrimoni.
- Distingir entre informacions rellevants i anecdòtiques.
- Plantejar-se preguntes per desenvolupar un pensament complex i crític.
- Desenvolupar estratègies en la resolució de problemes.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Posar-se en contacte amb coneixements variats per tal de replantejar idees prèvies.
- Prendre decisions a partir de la reflexió
- Desenvolupar estratègies de planificació i execució en les tasques quotidianes.
- Contribuir a configurar la pròpia identitat personal social i cultural amb els referents culturals i històrics disponibles de l'entorn.

Continguts

- Adequació als coneixements previs dels alumnes a través de preguntes.
- Aplicació de conceptes bàsics sobre la història medieval.
- Obtenció d'informació a partir de l'observació del patrimoni.
- Establiment dels elements de canvi i continuïtat a nivell polític, econòmic i social.
- Reconeixement de les diferències socials.
- Formulació d'hipòtesis a partir de l'observació del patrimoni.
- Recerca d'elements artístics medievals en els edificis actuals.
- Aplicació de conceptes bàsics en arquitectura medieval.
- Anàlisi de l'estructura urbana de la ciutat.
- Descripció dels trets bàsics de l'art medieval: romànic i gòtic.
- Observació dels trets característics de la catedral de Barcelona.
- Observació dels trets que defineixen els carrers.
- Reconeixement d'elements de la ciutat medieval en l'actual.
- Desenvolupament d'un petit treball de camp a partir del quadern didàctic.
- Valoració de la necessitat de protegir i preservar el patrimoni

Conceptes

- La ubicació de la ciutat de Barcelona.
- L'urbanisme medieval.
- L'evolució de la ciutat.
- La jerarquització de la societat feudal.
- Les activitats pròpies de diferents grups socials.
- Els gremis.
- La vida quotidiana en una ciutat medieval.
- Els edificis religiosos.
- Els edificis civils.
- Els edificis de govern.
- El Romànic.
- El Gòtic.

Activitats d'aprenentatge

- A partir d'una sèrie de preguntes copsarem els coneixements previs dels alumnes alhora que ens informarà dels trets polítics i socials més importants de l'època.
- Gràcies al quadern de treball, es realitzarà un seguiment i resposta a les preguntes exposades.
- Mitjançant l'ús de la cartografia, s'ubicarà el perímetre de la ciutat medieval de Barcelona dins el traçat de la ciutat actual
- Per tal d'endinsar-se en el treball científic, els alumnes realitzaran un treball de camp basat en l'observació dels principals edificis i barris que configuren la ciutat: Plaça Nova (Catedral, Palau Episcopal), Plaça Almoina, Plaça del Rei (Palau Reial Major), Palau de la Generalitat, Casa de la Ciutat, carrer Montcada (palau), església de Santa Maria del Mar.
- Al llarg de l'itinerari s'observarà i deduirà les característiques principals (funcionals, històriques, artístiques), dels edificis analitzats al llarg de la visita.

Temps i necessitats

La visita té una durada aproximada de 3 hores.

El lloc de trobada és la Plaça Nova (davant de la Catedral).

L'hora més adequada per iniciar la visita són les 10 hores.